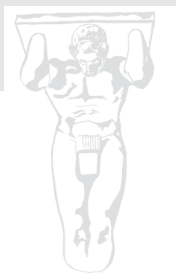

**BANKA
SLOVENIJE**

EVROSISTEM

FINANČNI RAČUNI SLOVENIJE ČETRTLETNA INFORMACIJA

APRIL 2022

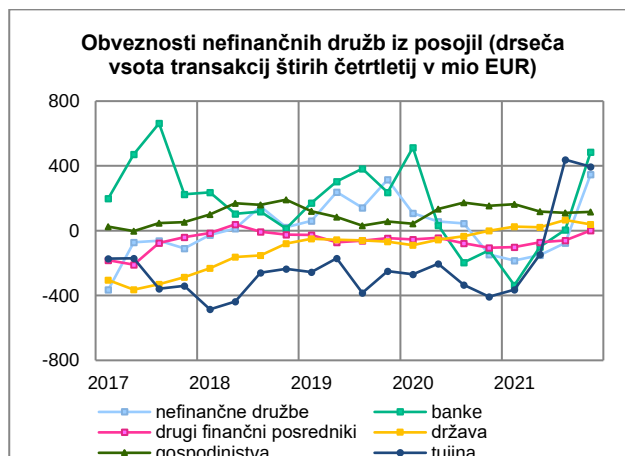
Povzetek dogajanj v letu 2021

- **Nefinančne družbe** so povečale najeta posojila pri bankah, v tujini in znotraj lastnega sektorja.
- **Centralna banka** je izboljšala finančni položaj do države, poslabšala pa do bank.
- **Banke** so močno povečale vloge pri centralni banki, okrepile posojilno aktivnost ter povečale obveznosti iz vlog do gospodinjstev in nefinančnih družb.
- **Drugi finančni posredniki** so izboljšali finančni položaj do tujine, poslabšali pa do gospodinjstev in zavarovalnih družb.
- **Zavarovalne družbe in pokojninski skladi** so povečali naložbe v lastniške vrednostne papirje.
- **Država** je zmanjšala terjatve iz vlog in obveznosti iz dolžniških vrednostnih papirjev ter povečala najeta posojila. Primanjkljaj je v zadnjem letu znašal 2,7 mrd EUR oz. 5,3% BDP.
- **Gospodinjstva** so povečala terjatve iz gotovine in vlog, naložbe v lastniški kapital ter obveznosti iz najetih posojil.
- **Tujina** je močno poslabšala finančni položaj, najbolj do finančnih družb, države in gospodinjstev.

Nefinančne družbe (S.11)

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec leta 2021 znašala 57,1 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 5,8 mrd EUR. **Druge terjatve** so dosegle 20,1 mrd EUR in so se povečale za 2,8 mrd EUR. Največ terjatev je bilo v obliki komercialnih kreditov in predujmov (81%), od tega 50% do tujine in 39% v okviru lastnega sektorja. Naložbe v **lastniški kapital** so se povečale za 1,2 mrd EUR in so znašale 19,5 mrd EUR. Večina naložb je bila znotraj lastnega sektorja (75%). **Gotovina in vloge** so se povečale za 959 mio EUR in dosegle 10,1 mrd EUR, od tega 89% pri domačih bankah.

Obveznosti nefinančnih družb so znašale 98,2 mrd EUR in so se povečale za 7,3 mrd EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 53,5 mrd EUR in so narasle za 3,1 mrd EUR, od tega 719 mio EUR zaradi transakcij. Največji lastniki so bili nefinančne družbe (27%), tujina (27%), gospodinjstva (25%) in država (18%). Najeta **posojila** so znašala 23,3 mrd EUR, od tega 41% pri bankah in 30% v tujini, ter so se povečala za 1,5 mrd EUR. Nefinančne družbe so imele 20,7 mrd EUR **drugih obveznosti**, ki so narasle za 2,7 mrd EUR. Največ obveznosti je bilo iz komercialnih kreditov in predujmov (73%), od tega 48% do tujine in 42% znotraj lastnega sektorja.

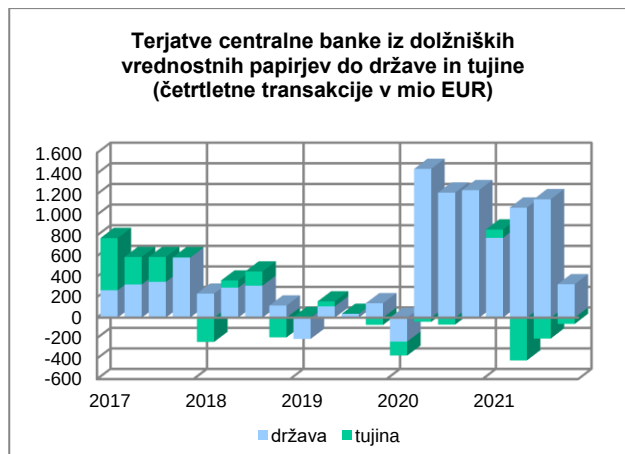

Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti je znašal 41,1 mrd EUR in se je povečal do gospodinjstev (za 1,4 mrd EUR) ter tujine (za 582 mio EUR), zmanjšal pa do bank (za 511 mio EUR). **Medsebojne terjatve in obveznosti** nefinančnih družb so predstavljale 46% finančnih sredstev in 27% obveznosti.

Centralna banka (S.121)

Finančna sredstva centralne banke so konec leta 2021 znašala 33,7 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 6,4 mrd EUR. Centralna banka je imela naložbe v dolžniške vrednostne papirje (59%) in vloge (36%). Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se povečale za 2 mrd EUR (večina v okviru programa odkupov vrednostnih papirjev) na 20 mrd EUR, pri čemer je bilo 72% naložb v državnih, 27% pa v tujih vrednostnih papirjih. Centralna banka je imela 12,2 mrd EUR terjatev iz **vlog**, ki so se povečale za 3,5 mrd EUR, predvsem do tujine (iz naslova terjatev v sistemu Target¹) in do bank (iz naslova danih posojil).

Obveznosti centralne banke so znašale 33,8 mrd EUR in so se povečale za 6,4 mrd EUR. Obveznosti iz **gotovine** so dosegle 7 mrd EUR, od tega največ do gospodinjstev. Obveznosti iz **vlog** so znašale 23 mrd EUR, od tega 44% do bank, 29% do tujine in 27% do države. Vloge bank so se povečale za 2,9 mrd EUR, vloge tujine za 2,3 mrd EUR (večinoma obveznosti do Evrosistema iz prilagoditve evro bankovcev²) in vloge države za 733 mio EUR.

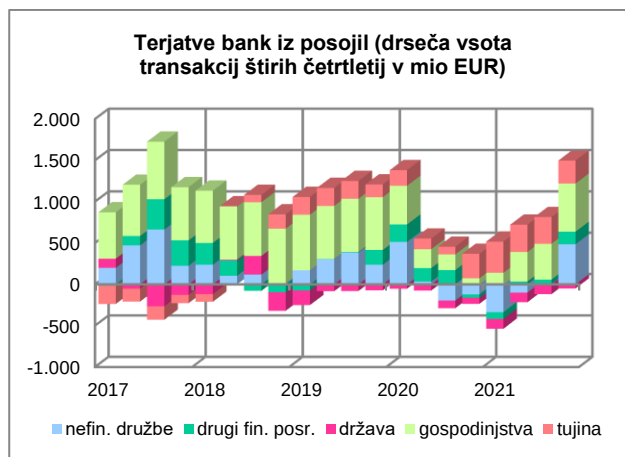
¹ Neto pozicija centralne banke v plačilnem sistemu Target se evidentira med terjatvami iz vlog (pozitivno stanje) ali med obveznostmi iz vlog centralne banke (negativno stanje) do ECB. Konec leta 2021 so terjatve v sistemu Target dosegle 9,2 mrd EUR.

² Obveznost centralne banke iz gotovine se v finančnih računih izkazuje po ključu za razdelitev bankovcev v Evrosistemu. Razlika med gotovino, ki ji je dodeljena po ključu, in gotovino, ki jo daje v obtok, predstavlja prilagoditev in se evidentira med terjatvami (pozitivna razlika) ali med obveznostmi (negativna razlika) iz vlog.

Druge denarne finančne institucije (S.122+S.123)

Finančna sredstva bank³ so konec leta 2021 znašala 49 mrd EUR in so v zadnjem letu narasla za 3,7 mrd EUR. Dana **posojila** so predstavljala 25,6 mrd EUR oz. 52% naložb⁴, največ gospodinjstvom (45%) in nefinančnim družbam (37%). Banke so močno okrepile posojilno aktivnost in povečale posojila za 1,4 mrd EUR, od tega gospodinjstvom za 558 mio EUR in nefinančnim družbam za 449 mio EUR. Terjatve iz **gotovine in vlog** so dosegle 13,3 mrd EUR, od tega kar 10,7 mrd EUR pri centralni banki, kjer so se v zadnjem letu povečale za 2,9 mrd EUR. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se zmanjšale za 680 mio EUR in so znašale 8 mrd EUR, pri čemer je bilo 64% naložb v tujih, 32% pa v državnih vrednostnih papirjih.

Obveznosti bank so znašale 48,2 mrd EUR in so se povečale za 4,2 mrd EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete **vloge**⁵ v znesku 41 mrd EUR, predvsem gospodinjstev (58%) in nefinančnih družb (22%). Vloge so se povečale za 3,1 mrd EUR, od tega gospodinjstev za 1,5 mrd EUR, centralne banke za 1 mrd EUR in nefinančnih družb za 924 mio EUR. **Kapital** bank je predvsem zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb narasel za 779 mio EUR in je znašal 5,2 mrd EUR, pri čemer sta imeli največji delež tujina (75%) in država (19%). Obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev** so se povečale za 203 mio EUR in dosegle 1,3 mrd EUR.

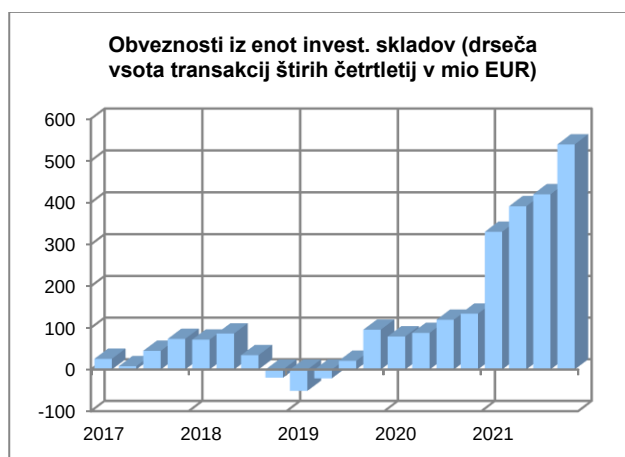
Neto finančni položaj bank se je izboljšal do centralne banke (za 1,9 mrd EUR) in tujine (za 563 mio EUR), poslabšal pa do države (za 1,3 mrd EUR), gospodinjstev (za 1 mrd EUR) in nefinančnih družb (za 511 mio EUR).

Drugi finančni posredniki (S.124+S.125+S.126+S.127)

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec leta 2021 znašala 10,6 mrd EUR in so v zadnjem letu narasla za 1,9 mrd EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 5,9 mrd EUR, od tega so imeli največ naložb v tujino (61%) in nefinančne družbe (28%). Naložbe so se predvsem zaradi vrednostnih sprememb povečale za 1,3 mrd EUR, pretežno do tujine. Dana **posojila** so znašala 2,7 mrd EUR, največ gospodinjstvom (49%) in nefinančnim družbam (43%), ter so se povečala za 199 mio EUR. **Vloge** so se povečale za 232 mio EUR in dosegle 930 mio EUR, od tega 95% pri domačih bankah. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 719 mio EUR, od tega je bilo 93% naložb v tujih vrednostnih papirjih.

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so znašale 10,2 mrd EUR in so se povečale za 1,9 mrd EUR. Vrednost **lastniškega kapitala** je dosegla 7,5 mrd EUR in se je povečala za 1,8 mrd EUR. Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile **enote investicijskih skladov** (61%), predvsem v lasti gospodinjstev (62%) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (28%). Vrednost

investicijskih skladov se je povečala za 1,4 mrd EUR in je dosegla 4,6 mrd EUR, pri čemer so neto prilivi znašali 539 mio EUR. Najeta **posojila** so dosegla 2,5 mrd EUR, od tega 55% pri bankah in 29% v tujini.

³ V četrtletni informaciji je za sektor S.122+S.123 uporabljen izraz banke.

⁴ Konec leta 2021 so oslabitve na posojilih dosegle 0,5 mrd EUR, kar je predstavljalo 2,1% vrednosti posojil. V finančnih računih se oslabitve na posojilih odražajo šele ob dokončnem odpisu terjatev. Posojila ne vključujejo medbančnih posojil, ki so prikazana med vlogami.

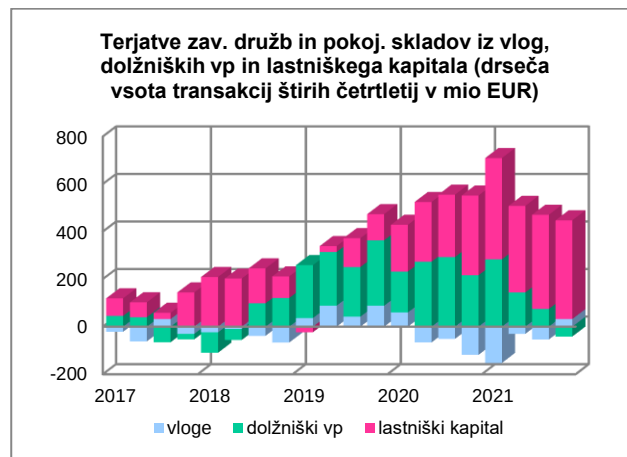
⁵ Obveznosti bank iz najetih posojil pri centralni banki, bankah in v tujini se izkazujejo med vlogami.

Zavarovalne družbe in pokojninski skladi (S.128+S.129)

Finančna sredstva zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec leta 2021 znašala 13 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 900 mio EUR. Največ finančnih sredstev so imeli naloženih v **dolžniške vrednostne papirje** (6,8 mrd EUR), predvsem v tuje (78%) in državne (16%). Naložbe v **lastniški kapital** so se povečale za 979 mio EUR in dosegle 4,8 mrd EUR, od tega so imeli največ naložb v tujino (51%), investicijske sklade (28%) in zavarovalne družbe (11%). **Vloge** so znašale 551 mio EUR, od tega 92% pri domačih bankah.

Obveznosti zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so znašale 12,8 mrd EUR in so se povečale za 1,1 mrd EUR. **Zavarovanja in pokojninske sheme** so predstavljale največji del obveznosti (9,8 mrd EUR) in so se povečale za 602 mio EUR. V njihovi strukturi je delež pokojninskih pravic znašal 47%, življenjskih zavarovanj 35%, rezervacij iz neživljenjskih zavarovanj pa 18%. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so se povečale za 433 mio EUR in dosegle 2,6 mrd EUR. Najpomembnejši lastniki

zavarovalnih in pokojninskih družb so bili država (39%), zavarovalne družbe in pokojninski skladi (22%) ter tujina (22%).

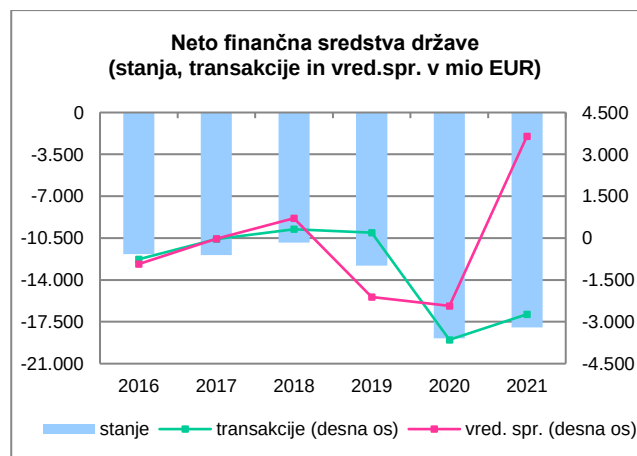

Država (S.13)

Finančna sredstva države so konec leta 2021 znašala 36,5 mrd EUR. Država je imela 18,5 mrd EUR naloženih v **lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (51%), znotraj lastnega sektorja (18%) in v centralno banko (15%). Naložbe so se zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb povečale za 595 mio EUR. **Vloge** so dosegle 10,1 mrd EUR, od tega 61% pri centralni banki, 25% v tujini in 7% pri bankah, ter so se zmanjšale v tujini (za 1,9 mrd EUR), povečale pa pri centralni banki (za 732 mio EUR). **Druge terjatve** so dosegle 3,5 mrd EUR, od tega 90% terjatve, ki vključujejo davke in prispevke, ter so se zmanjšale za 361 mio EUR. Največ drugih terjatev je imela država do nefinančnih družb (43%), znotraj lastnega sektorja (28%) in do gospodinjstev (17%). Terjatve iz **posojil** so znašale 3,4 mrd EUR, od tega 44% do tujine in 30% do nefinančnih družb.

Obveznosti države so znašale 54,5 mrd EUR in so se zmanjšale za 1,8 mrd EUR. Država je imela 37,6 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, največ do tujine (52%), centralne banke (39%) in bank (7%). Obveznosti so se zmanjšale do tujine (za 3 mrd EUR) in bank (za 911 mio EUR), povečale pa do centralne banke (za 2,7 mrd EUR). Najeta **posojila** so znašala 5,1 mrd EUR, od tega 64% v tujini in 29% pri bankah, in so se povečala za 745 mio EUR, predvsem v tujini. Konsolidirani **dolg** (po tržni vrednosti z natečenimi obrestmi) je dosegel 42,5 mrd EUR oz. 82% BDP (konec leta 2020 je znašal 43,3 mrd EUR oz. 92% BDP). **Druge obveznosti** so dosegle 4,9 mrd EUR. Največ drugih obveznosti je imela

država do nefinančnih družb (35%), znotraj lastnega sektorja (20%) in do tujine (19%).

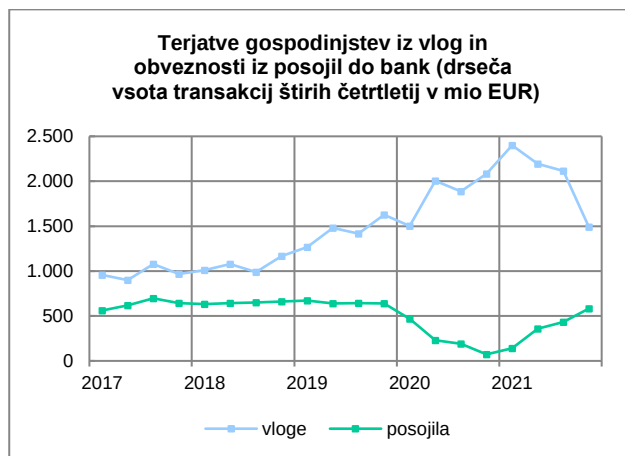

Država je zmanjšala **primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti** za 913 mio EUR na 18 mrd EUR, predvsem zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb v znesku 3,6 mrd EUR. **Primanjkljaj v transakcijah** je v zadnjem letu znašal 2,7 mrd EUR oz. 5,3% BDP.

Gospodinjstva (S.14)

Finančna sredstva gospodinjstev so konec leta 2021 znašala 68,7 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 6,4 mrd EUR. **Vloge** so se povečale za 1,7 mrd EUR in so znašale 26,4 mrd EUR, od tega 91% v domačih bankah, pri čemer je bilo 79% vlog na vpogled. Terjatve iz **gotovine** so dosegle 6,9 mrd EUR. Naložb v **lastniški kapital** je bilo 21,4 mrd EUR, največ v nefinančne družbe (62%), tujino (19%) in investicijske sklade (13%), ter so se povečale za 2,7 mrd EUR, od tega zaradi transakcij za 869 mio EUR. Terjatve iz **zavarovanj in pokojninskih shem** so narasle za 598 mio EUR na 8,9 mrd EUR. Pokojninske pravice so predstavljale 52%, življenjska zavarovanja 40%, rezervacije iz neživiljenjskih zavarovanj pa 8%.

Obveznosti gospodinjstev so znašale 15,6 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečale za 887 mio EUR. Najeta **posojila** so dosegla 13,7 mrd EUR, od tega 84% pri bankah in 10% pri drugih finančnih posrednikih ter so se povečala za 722 mio EUR.

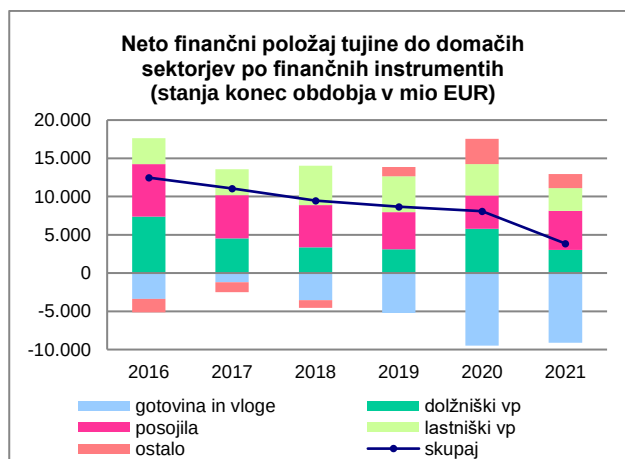

Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je znašal 53,2 mrd EUR in se je povečal za 5,5 mrd EUR, najbolj do nefinančnih družb (za 1,4 mrd EUR), tujine (za 1,2 mrd EUR), bank (za 1 mrd EUR) in drugih finančnih posrednikov (za 1 mrd EUR).

Tujina (S.2)

Finančna sredstva tujine so konec leta 2021 znašala 73,2 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 2,7 mrd EUR. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje**, med katerimi prevladujejo državni vrednostni papirji, so dosegle 20,4 mrd EUR in so se zmanjšale za 3 mrd EUR (od tega 1,6 mrd EUR zaradi transakcij). Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 19,5 mrd EUR (73% v nefinančne družbe in 20% v banke) ter so se povečale za 1,6 mrd EUR, večinoma zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb. Terjatve iz **posojil** so se povečale za 1,2 mrd EUR (najbolj do države in nefinančnih družb) ter so dosegle 11,3 mrd EUR, od tega 62% do nefinančnih družb in 29% do države.

Obveznosti tujine so znašale 69,4 mrd EUR in so se povečale za 6,9 mrd EUR. Obveznosti iz **gotovine in vlog** so narasle za 1,5 mrd EUR na 18,1 mrd EUR in so se povečale do centralne banke (za 2,5 mrd EUR), zmanjšale pa do države (za 1,9 mrd EUR). Tujina je imela 17,3 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, od tega 31% do centralne banke, 31% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov ter 30% do bank. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so se povečale za 2,7 mrd EUR (za 1,3 mrd EUR zaradi transakcij) in dosegle 16,5 mrd EUR, od tega 25% do gospodinjstev, 22% do nefinančnih družb, 21% do investicijskih skladov ter 15% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov.

Neto finančni položaj tujine se je poslabšal z 8,1 mrd EUR na 3,9 mrd EUR, najbolj do finančnih družb (za 1,8 mrd EUR), države (za 1,7 mrd EUR) in gospodinjstev (za 1,2 mrd EUR). Neto finančne transakcije tujine so znašale -1,6 mrd EUR, vrednostne spremembe pa -2,6 mrd EUR. Sektorsko gledano so tujino financirale finančne družbe in gospodinjstva, medtem ko je tujina financirala državo. Z vidika finančnih instrumentov so domači sektorji financirali tujino preko dolžniških vrednostnih papirjev in lastniškega kapitala, tujina pa domače sektorje preko posojil ter gotovine in vlog.

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
S.1 Gospodarstvo Slovenije S.11 Nefinančne družbe S.12 Finančne družbe S.121 Centralna banka S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije S.124 Investicijski skladi, razen skladov denarnega trga S.125 Drugi finančni posredniki S.126 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti S.127 Lastne finančne institucije in posojilodajalci S.128 Zavarovalne družbe S.129 Pokojninski skladi S.13 Država S.1311 Centralna država S.1313 Lokalna država S.1314 Skladi socialne varnosti S.14 Gospodinjstva S.15 Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva S.2 Tujina S.21 Članice Evropske unije (EU) S.2111 Članice evroobmočja S.2112 Ostale članice EU in institucije EU S.22 Ostali svet	F.1 Denarno zlato in posebne pravice črpanja F.2 Gotovina in vloge F.21 Gotovina F.22 Prenosljive vloge F.29 Druge vloge F.3 Dolžniški vrednostni papirji F.31 Kratkoročni dolžniški vrednostni papirji F.32 Dolgoročni dolžniški vrednostni papirji F.4 Posojila F.41 Kratkoročna posojila F.42 Dolgoročna posojila F.5 Lastniški kapital in delnice ali enote investicijskih skladov F.511 Delnice, ki kotirajo na borzi F.512 Delnice, ki ne kotirajo na borzi F.519 Drug lastniški kapital F.52 Delnice ali enote investicijskih skladov F.6 Zavarovanja in pokojninske sheme F.61 Tehnične rezervacije neživljenjskega zavarovanja F.62 Pravice do življenjskega zavarovanja in vseživljenjske rente F.63+F.64+F.65 Pokojninske pravice, terjatve pokojninskih skladov do upravljavcev pokojninskih skladov in pravice do nepokojninskih prejemkov F.66 Rezervacije za terjatve v okviru standardiziranih jamstev F.7 Izvedeni finančni instrumenti in delniške opcije za zaposlene F.8 Druge terjatve in obveznosti F.81 Komercialni krediti in predjumi F.89 Drugo

Metodologija in viri finančnih računov

Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA2010 (European system of accounts).

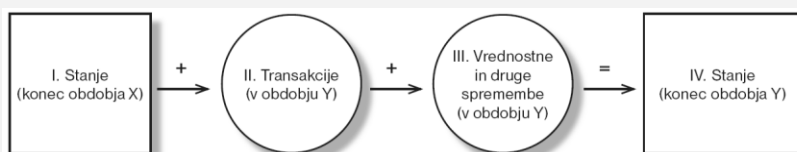
Osnovna načela ESA2010 so:

- vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti;
- razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets);
- razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth);
- neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds).

Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.

Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).

Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev s transakcijami v finančnih instrumentih.

Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.

Viri podatkov:

- četrtletni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot:
 - nefinančne družbe (S.11): prag poročanja nad 2 mio EUR bilančne vsote;
 - finančne družbe (S.12): prag poročanja nad 1 mio EUR bilančne vsote;
 - enote države (S.13): prag poročanja nad 8 mio EUR bilančne vsote;
- podatki bank;
- podatki investicijskih skladov;
- podatki institucij, ki izvajajo dejavnost najema;
- podatki mednarodnih naložb in plačilne bilance;
- podatki o vrednostnih papirjih;
- podatki za sektor države.

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

<https://www.bsi.si/publikacije/statisticka-porocila/cetrletna-informacija-financi-racuni>